

Temat lekcji: Co już wiemy o powieści?

Klasa VI szkoły podstawowej

Cel ogólny: Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworu literackiego.

Cele operacyjne:

Po zajęciach uczniowie powinni:

- scharakteryzować powieść jako gatunek epiki

NACOBESZU (kryteria sukcesu):

- wskażesz cechy powieści jako gatunku epiki
- wymienisz rodzaje powieści
- wskażesz narratora

Przebieg lekcji:

Część organizacyjna:

1. Powitanie uczniów.
2. Sprawdzenie obecności.
3. Podanie uczniom celów lekcji.
4. Zapisanie tematu lekcji.

Część właściwa lekcji:

Przypomnienie wiadomości o powieści jako gatunku epiki

Uczniowie uzupełniają przygotowaną przez nauczyciela tabelkę. Po wykonaniu zadania omawiają z nauczycielem cechy powieści jako gatunku epiki i/lub zapisują (przy pomocy nauczyciela) krótką notatkę.

Uzupełnij wiadomości na temat znanego ci utworu. Wybierz odpowiedź spośród podanych.

Autor i tytuł powieści	Utwór długi/krótki	Pisany prozą/wierszem	Bohaterowie jeden/wielu. Fikcyjni/realistyczni/fantastyczni/historyczni	O wydarzeniach opowiada narrator/podmiot liryczny
Henryk Sienkiewicz „W pustyni i w puszczy”				
Rafał Kosik „Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi”				

Ferenc Molnar „Chłopcy z Placu Broni”				
Clive Staples Lewis „Opowieści z Narnii”				

Powieść to długi utwór, pisany prozą, w którym o wydarzeniach opowiada narrator. W powieści występuje wielu różnych bohaterów.

Ćwiczenie sprawdzające umiejętność wskazania przez uczniów osoby opowiadającej w tekście, określenia rodzaju narracji i nazwania narratora

Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie fragmentu tekstu i uzupełnienie notatki.

„Mróz ścisnął wielki, śnieg padał i zaczynało zmierzchać. Był to ostatni wieczór roku, wieczór św. Sylwestra. Ciemną ulicą szła biedna dziewczynka, mimo zimna z nienakrytą głową i bez obuwia. Wychodząc z domu, miała co prawda na nogach pantofle, ale cóż z tego. Były one ogromne, nosiła je bowiem matka i tak rozdeptała, że biednemu dziecku spadły z nówek w chwili, gdy przebiegała ulicę, umykając przed dwoma jadącymi szybko wozami. Jeden gdzieś przepadł, z drugim zaś umknął jakiś niepocziwy chłopczysko, obiecując, że go użyje na kołyskę, gdy będzie miał dzieci.”

Notatka:

Osobą opowiadającą o biednej dziewczynce jest (kto?) (jaki?)
 Poznajemy go po (czym?), narracja trzecioosobowa.
 Taki wie o wszystkim, zna myśli i uczucia bohaterów, bo stoi ponad (czym?)

Wersja dla nauczyciela:

Osobą opowiadającą o biednej dziewczynce jest narrator wszytkowiedzący. Poznajemy go po formach czasowników, narracja trzecioosobowa. Taki narrator wie o wszystkim, zna myśli i uczucia bohaterów, bo stoi ponad światem przedstawionym.

Nazywanie odmian poznanych w klasie piątej i szóstej powieści

Podane tytuły powieści połącz strzałkami z nazwami ich rodzajów.

„W pustyni i w puszczy”	powieść młodzieżowa
„Chłopcy z Placu Broni”	powieść podróżniczo-przygodowa
„Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi”	powieść fantasy
„Opowieści z Narnii”	powieść wielogatunkowa

Podsumowanie ćwiczenia, odpowiedź na pytanie;

Co, według Ciebie, decyduje o nazwaniu powieści młodzieżową, przygodową, wielogatunkową? Odpowiadając na pytanie, wykorzystaj niektóre z podanych słów i zwrotów:

według mnie, moim zdaniem, myślę, że, problematyka, wątek, temat, przeznaczenie, bohater, czytelnik

Irena Sauter
doradca metodyczny